7/6169

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Bakan
643

ANKARA
8/4/2002

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: a)Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli, 11.3.2002tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/6169-13743/32674 sayılı yazınız.
b) 28.3.2002 tarihli ve 571 sayılı yazımız.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Kayseri Milletvekili Salih Kapusuz tarafından Bakanlığımıza yöneltilen ve yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/6169-13743 Esas No.lu soru önergesiyle ilgili cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesinin beşinci fıkrası uyarınca bir aylık ek süre verilmesi istenilmiştir.

Söz konusu soru önergesine verilen cevap örneği iki nüsha hâlinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof.Dr.Hikmet Sami TÜRK
Bakan

EKLER:
EK-1 Soru önergesi (2 adet-2 sayfa)
cevabı
EK-2 İstatistik bilgi (2 adet-2 sayfa)

7/6169

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Bakan

ANKARA
..../...../2002

Sayın
Salih KAPUSUZ
Kayseri Milletvekili
T.B.M.M.

Bakanlığımıza yönelttiğiniz ve yazılı olarak cevaplandırılmasını istediğiniz 7/6169-13743 Esas No.lu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur:

Dünyadaki ekonomik ve sosyal gelişmelere paralel olarak, hukuk sistemlerinde yalnızca sözleşmeden doğan borçların yerine getirilememesi nedeniyle hürriyeti bağlayıcı ceza verilmemesi yönünde düzenlemeler yapılmaktadır. Bu bağlamda kısaca "Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi" olarak adlandırılan "İnsan Haklarını ve Ana Hürriyetleri Korumaya Dair Sözleşmesi"ne ek 16.9.1963 tarihli ve 4 numaralı Protokol'de "Hiç kimse, yalnızca sözleşmeden doğan yükümlülüğü yerine getirememesinden dolayı özgürlüğünden yoksun bırakılamaz." hükmüne yer verilmiştir.

Bu gelişmeler doğrultusunda, 3.10.2001 tarihli ve 4709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanunun 15. maddesiyle Anayasanın 38. maddesine "Hiç kimse, yalnızca sözleşmeden doğan bir yükümlülüğü yerine getirememesinden dolayı özgürlüğünden alıkonulamaz." hükmü eklenmiştir.

Anayasada yapılan değişiklik ve Türkiye'nin onaylamış olduğu 4 numaralı Protokol hükümleri karşısında, 3167 sayılı Çekle Ödemelerin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkında Kanunun karşılıksız çek keşide edilmesi için hürriyeti bağlayıcı ceza öngören hükmünün değiştirilmesi gerekmektedir.

Bunların yanında, bugün uygulamada bir nevi kredi aracı niteliğinde kullanılmakta olan çekin, aslına uygun olarak ödeme aracı hâline getirilmesi de zorunlu bulunmaktadır. Ayrıca bankaların, çek defteri verirken gerekli araştırma ve değerlendirmeyi yapması zorunluluğunun yanında, maddî anlamda sorumluluklarının artırılması suretiyle çek hesabının açılması ve çek defterinin verilmesinde daha çok özen göstermeleri de, bir ihtiyaç hâline gelmiş bulunmaktadır.

7/6169

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Bakan:

ANKARA
..../..../2002

Ayrıca, 2004 sayılı İcra ve İflâs Kanununun, borçlunun ödeme şartını ihlâl etmesini hürriyeti bağlayıcı cezayı gerektiren bir suç olarak düzenleyen 340. maddesinde de, yukarıda belirtilen Anayasa değişikliği ve 4 numaralı Protokol hükmü karşısında değişiklik yapılması gerekmektedir.

Belirtilen gerekçeler karşısında, Bakanlığımız tarafından hazırlanan *Çekle Ödemelerin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkında Kanun ile İcra ve İflâs Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı*, 12.3.2002 tarihinde Başbakanlığa sunulmuş olup, Bakanlar Kurulunca uygun görüldüğü takdirde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulacaktır.

Öte yandan, soru önergesinin (2) numaralı bölümüyle ilgili olarak Bakanlığımız Adlî Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünde bulunan 1989-2000 yıllarına ait istatistik bilgi ekte sunulmuş olup, 2001 yılına ait veriler henüz tamamen intikal etmediğinden gönderilememiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof.Dr.Hikmet Sami TÜRK
Bakan

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
ADLİ SİCİL VE İSTATİSTİK
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

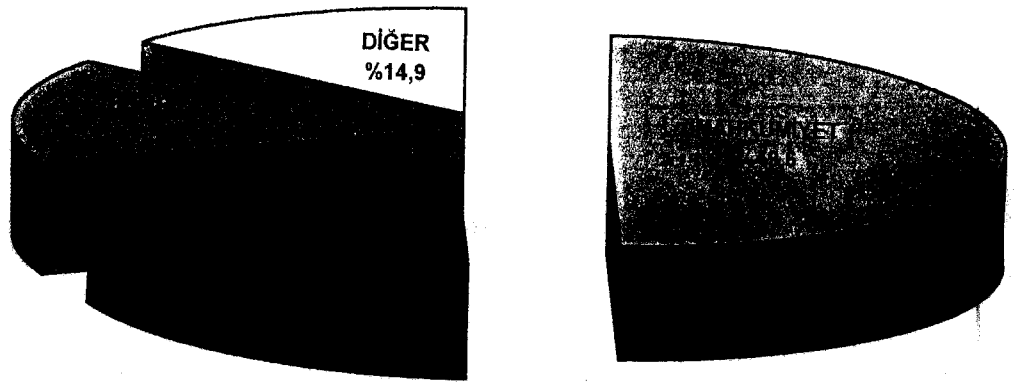
7/6169

CEZA MAHKEMELERİNDE 3167 SAYILI ÇEKLE ÖDEMELERİN DÜZENLENMESİ HAKKINDA KANUN İLE İLGİLİ ÇIKAN DAVALARIN KARAR TÜRLERİ

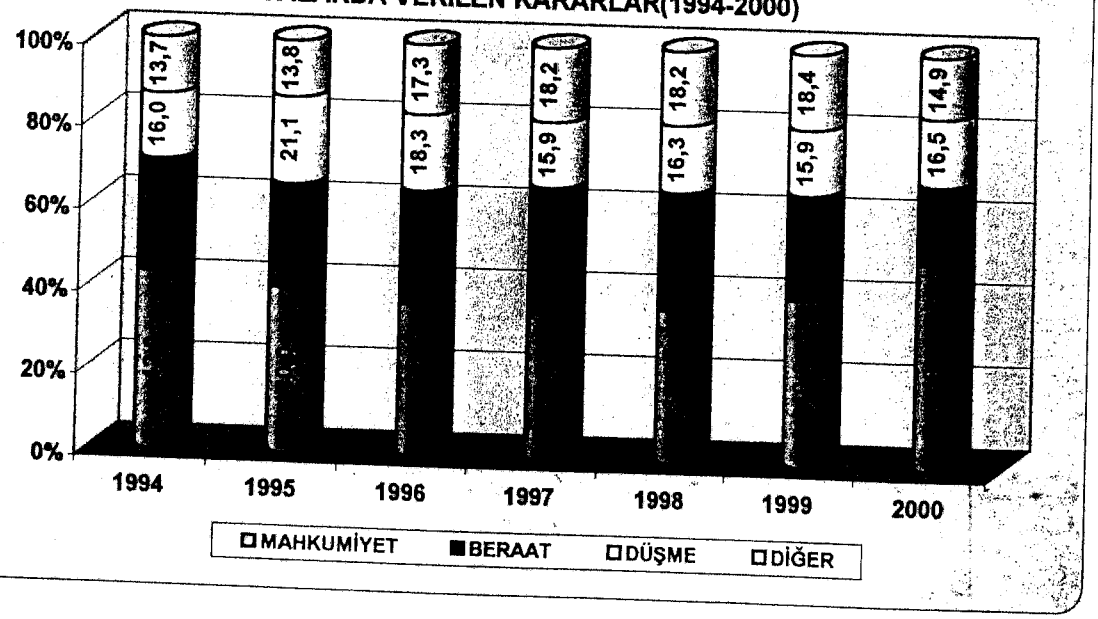
	KARAR TÜRLERİ								
YILLAR	MAHKU-MİYET	%	BERAAT	%	DUŞME	%	DİGER(*)	%	TOPLAM
1994	71085	42,9	45299	27,4	26443	16,0	22734	13,7	165561
1995	56667	40,0	35689	25,2	29941	21,1	19532	13,8	141829
1996	52297	36,6	39608	27,8	26180	18,3	24627	17,3	142712
1997	59923	35,3	52057	30,7	27009	15,9	30839	18,2	169828
1998	75586	36,8	58847	28,7	33397	16,3	37366	18,2	205196
1999	99877	40,3	62896	25,4	39341	15,9	45653	18,4	247767
2000	132053	49,6	50655	19,0	43862	16,5	39759	14,9	266329

NOT:KARAR TÜRÜNE GÖRE BİLGİ TOPLANILMASINA 1994 YILINDAN İTİBAREN BAŞLANILMIŞTIR.
(*)DİĞER:YETKİSİZLİK,GÖREVSİZLİK,BİRLEŞTİRME,TCK 119 MADDEYE GÖRE ORTADAN KALDIRMA.

CEZA MAHKEMELERİNDE 3167 SAYILI ÇEK KANUNU İLE İLGİLİ ÇIKAN DAVALARDA VERİLEN KARARLAR (1/1/2000-31/12/2000)



CEZA MAHKEMELERİNDE 3167 SAYILI ÇEK KANUNU İLE İLGİLİ ÇIKAN DAVALARDA VERİLEN KARARLAR(1994-2000)



7/6169

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
ADLİ SİCİL VE İSTATİSTİK
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

CEZA MAHKEMELERİNE 3167 SAYILI ÇEKLE ÖDEMELERİN DÜZENLENMESİ HAKKINDA KANUN İLE İLGİLİ AÇILAN DAVALAR VE SANIK SAYILARI

YILLAR	3167 SAYILI KANUN İLE İLGİLİ AÇILAN DAVA SAYISİ		TOPLAM ACILAN CEZA DAVASI	TOPLAM CEZA DAVASI İÇİNDEKİ YÜZDESİ	SANIK SAYISİ			
					ERKEK	KADIN	TOPLAM	
1989	104906	100	866734	12,1	109248	2103	111351	100
1990	134611	128	902248	14,9	139347	4229	143576	129
1991	184857	176	1040371	17,8	191026	5280	196306	176
1992	140052	134	1034201	13,5	150057	4235	154292	139
1993	149940	143	1121521	13,4	159923	5976	165899	149
1994	180656	172	1297870	13,9	189781	6713	196494	176
1995	138165	132	1200070	11,5	145208	4915	150123	135
1996	152029	145	1251379	12,1	156818	6063	162881	146
1997	186443	178	1235543	15,1	192745	7065	199810	179
1998	262757	250	1500892	17,5	269477	9530	279007	251
1999	320320	305	1736671	18,4	326322	10747	337069	303
2000	262611	250	1749853	15,0	271646	10235	281881	253

